

Savo-Pielisen jätelautakunnan ja Jätekukon toiminta

Selonteko Kuopion kaupungin
tarkastuslautakunnalle

Sisällys

1.	JOHDANTO	2
2.	KUNNALLISET JÄTEHUOLTOIMIJAT	3
3.	TOIMIJOIDEN ESITTELY	3
3.1.	SAVO-PIELISEN JÄTELAUTAKUNTA	3
3.2.	JÄTEKUKKO.....	4
4.	JÄTELAINSÄÄDÄNNÖN MUUTOKSET JA NIIDEN VAIKUTUKSET TOIMINTAAN	5
5.	JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYKSET	5
6.	JÄTEPOLIITTINEN OHJELMA	5
7.	JÄTEHUOLLON PALVELUTASO JA PALVELUVERKOSTO	6
8.	JÄTEMÄÄRÄT JA JÄTTEIDEN KÄSITTELY	8
9.	PALVELUNEUVONTA, VIESTINTÄ JA VALISTUS	9
10.	JÄTETAKSA JA -MAKSUT	10
11.	ASUKKAIDEN JÄTEHUOLLON JÄRJESTÄMINEN JA SEURANTA	12
12.	YHTEISTYÖN TOTEUTTAMINEN SIDOSRYHMIEN KANSSA	13
13.	RESURSSIVIISAUDEN EDISTÄMINEN	14
14.	TOIMINNAN KOKONAISTULOKSELLISUUS	16
14.1.	JÄTEKUKON ONNISTUMISET JA TOIMINNAN KEHITTÄMISKOHTEET	16
14.2.	SAVO-PIELISEN JÄTELAUTAKUNNAN ONNISTUMISET JA TOIMINNAN KEHITTÄMISKOHTEET	17
15.	LISÄTIETOA	18

1. Johdanto

Kuntien yhteinen jätehuoltoviranomainen, Savo-Pielisen jätelautakunta ja kuntien jäteyhtiö, Jätekkko Oy, hoitavat jätelainsäädännön mukaisia ja kuntien niille antamia jätehuoltotehtäviä. Jätelautakunnalle kuuluu viranomaispäätöksenteko ja muut jätehuollon viranomaistehtävät. Jätekkolle kuuluu jätehuollon palvelujen tuottaminen. Molemmat tahot toimivat samalla alueella, jolla on 16 kuntaa ja noin 217 000 asukasta.

Tässä selonteossa on kuvattu jätelautakunnan ja Jätekkon toimintaa Kuopion kaupungin tarkastuslautakuntaa varten. Selonteossa on perustietoa jätehuoltoviranomaisen ja jäteyhtiön toiminnasta, tavoitteista ja niiden toteutumisesta sekä toiminnan vaikutuksista.

Selonteossa on vastattu Kuopion kaupungin tarkastuslautakunnan arviointilomakkeessa esitettyihin kysymyksiin siltä osin kuin kysymykset kohdistuvat jätelautakunnan ja Jätekkon toimintaan ja ovat relevantteja ottaen huomioon sen, että Jätekkko on Kuopion kaupungin osakkuusyhtiö, eikä siis konserniin kuuluva yhtiö. Koska jätelautakunta ja Jätekkko toimivat 16 kunnan alueella, vastaava selonteko voidaan antaa muillekin toimialueen kunnille, mikäli kunnat näin pyytävät.

Savo-Pielisen jätelautakunnan ja Jätekkon toimialue

2. Kunnalliset jätehuoltoimijat

Vastuu jätelain mukaisista jätehuollon järjestämistehtävistä kuuluu peruskunnille. Tehtävien tehokkaaksi hoitamiseksi kunnat ovat antaneet jätehuollon palvelutehtävät usean kunnan yhteiselle jäteyhtiölle, jota kunnat ohjaavat. Jätehuollon viranomaistehtävät on annettu jätelain vaatimusten mukaisesti samalla alueella toimivalle kuntien yhteiselle jätehuoltoviranomaiselle. Jätehuollon valvontatehtävät kuuluvat kunkin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Kunnallisen jätehuollon tehtävät ja roolit

3. Toimijoiden esittely

3.1. SAVO-PIELISEN JÄTELAUTAKUNTA

Savo-Pielisen jätelautakunta on kuntien yhteinen jätehuoltoviranomainen, joka on toiminut vuodesta 2011 lähtien. Jätelautakunnalle kuuluu kuntien tekemän sopimuksen mukaisesti lakisääteiset jätehuollon viranomaistehtävät sekä erikseen määritellyt jätehuollon seuranta- ja kehittämistehtävät. Jätelautakunnalle kuuluvia tehtäviä ovat mm. seuraavat:

- kuntien jätepoliittisen ohjelman valmistelu ja seuranta,
- jätehuollon palvelutason määrittely,
- jätehuoltomääräysten antaminen,
- poikkeamispäätökset jätehuoltomääräyksistä,
- jätetaksan hyväksyminen ja kiinteistöjä koskevat jätemaksupäätökset,
- päätökset jätteenkuljetusjärjestelmästä,
- kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvien kiinteistöjen liittymisveloitteen ja jätehuollon järjestämisen seuranta,
- viranomaisrekisterin (jätteenkuljetusrekisterin) pitäminen sekä jätehuollon asiakasrekisterin pitäminen yhteistyössä Jätekkön kanssa.

Jätelautakunnan toiminta-ajatuksena on, että sen päätöksenteolla asetetaan raamit toimivalle ja ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavalle jätehuollolle ja edistetään jätelain mukaisen etusijajärjestyksen toteutumista. Jätehuollon seurannalla varmistetaan, että kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvat kiinteistöt ovat kattavasti ja asianmukaisesti järjestetyn jätehuollon piirissä.

Kuopion kaupunki toimii Savo-Pielisen jätelautakunnan vastuukuntana. Jätelautakunta on osa Kuopion kaupungin organisaatiota, mutta viranomais-tehtävien hoito on vastuukunnasta riippumatonta. Jätelautakuntaan on nimetty 11 jäsentä toimialueen kunnista seuduittain kuntien/seutujen asukasmäärien suhteessa. Kuopion kaupunki on nimennyt jätelautakuntaan viisi jäsentä.

Jätehuoltoviranomaisen tavoitteena on tehdä viranomaispäätökset tehokkaasti ja yhdenmukaisesti koko toimialuetta koskien. Ratkaisut tärkeimmissä, periaatteellisissa jätehuollon viranomaisasioissa tehdään lautakuntatasolla. Yksittäisiä asiakkaita koskevilla hakemusasioissa päätösvalta on siirretty pääosin viranhaltijalle.

Jätelautakunnan alaisuudessa toimii alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut -yksikkö, jossa on vakituisesti töissä neljä henkilöä. Lisäksi jätehuollon viranomaispalveluissa on kausittain lisäresursseja.

3.2. JÄTEKUKKO

Jätekukko Oy on vuonna 2001 perustettu kuntien omistama palveluyhtiö, joka tuottaa kaikki kiinteistön päivittäiseen jätehuoltoon liittyvät palvelut. Kattaviin palveluihin kuuluvat jätteenkuljetuspalvelut, jätehuollon palveluneuvonta, lajitteluasemat, Kuopion jätekeskus sekä Rinki-ekopisteverkostoa täydentävät ekopisteet. Kuopion kaupunki omistaa yhtiöstä 49,51 %. Yhtiössä on yhdeksän hallituksen jäsentä, joista puheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä ovat Kuopion kaupungin nimeämiä. Jätekukon tilintarkastusyhteisönä toimii KPMG Oy Ab. Jätekukolla oli työsuhteessa v. 2018 lopussa 41 henkilöä.

Jätekukko pyrkii toimillaan edistämään kiertotaloutta ja toimimaan siinä esimerkkinä. Jätekukon tärkein tehtävä on toteuttaa kuntalaisten perusjätehuoltopalvelut laadukkaasti, kustannustehokkaasti ja tasa-arvoisesti. Yhtiö kilpailuttaa palvelutuottajia, valvoo sopimusurakoita, ylläpitää palveluverkostoa ja toiminnan vaatimia tietojärjestelmiä.

Jätekukko omistaa 15,8 % Riikinvoima Oy:stä, joka omistaa ja ylläpitää omakustannusperiaatteella (ns. Mankala-yhtiönä) toimivaa ekovoimalaitosta Leppävirralla. Jätekukko on myös osakkaana Sansia Oy:ssä ja Monetra Pohjois-Savo Oy:ssä hankkien sieltä ao. palvelut. Lisäksi yhtiö on osakkaana Encore Aluepalvelut Oy:ssä (katso kohta 4).

4. Jätelainsäädännön muutokset ja niiden vaikutukset toimintaan

Savo-Pielisen jätelautakunta ja Jätekuikko hoitavat kunnille lakisääteisesti kuuluvia jätehuollon järjestämisen tehtäviä. Kuntien vastuulla on jätelain mukaan huolehtia asumisessa syntyvän jätteen sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuollon järjestämisestä.

Kuntien vastuuta jätehuollossa on vuoden 2019 alusta lähtien kavennettu, sillä aiemmin kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluivat kaikki julkisen hallinto- ja palvelutoiminnan yhdyskuntajätteet ja rajatusti tietyt yksityisten toimijoiden yhdyskuntajätteet. Jätehuollon järjestämiseen alueella on vaikuttanut myös tiukentunut sääntely siitä, kuinka laajasti sidosyksikköasemassa toimiva kunnallinen jäteyhtiö voi toimia markkinoilla.

Jätekuikko on vastannut lakimuutosten mukana tuomiin haasteisiin panostamalla kotitalouksien ja omistajakuntien entistä monipuolisempiin jätehuoltopalveluihin sekä tekemällä yritysjärjestelyjä, joiden avulla voidaan edelleen palvella myös alueen elinkeinotoimintaa. Yritysjärjestelyjen myötä Jätekuikko on osakkaana Encore Aluepalvelut Oy:ssä, jolle myytiin toukokuussa 2019 Jätekuikon markkinaehtoinen yritystoiminta. Jätekuikko omistaa yhtiöstä 24,5 %, Lakeuden Etappi Oy 24,5 % ja Encore Ympäristöpalvelut Oy 51 %.

Jätelainsäädäntöä ollaan parhaillaan muuttamassa jälleen uudistuneen EU-sääntelyn pohjalta. Muutoksia vaaditaan erityisesti tiukentuvien kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi. Tuleviin muutoksia on jo pyritty ennakoimaan uudistamalla jätehuoltomääräyksiä, taksaa ja palvelutasoa siten, että kierrätystä edistetään mm. hyötyjätteiden erilliskeräystä laajentamalla ja siihen taloudellisesti kannustamalla.

5. Jätehuoltomääräykset

Jätehuoltomääräykset ovat jätelain nojalla annettavia sitovia paikallisia määräyksiä, jotka toimivat jätelain toimeenpanon välineenä paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. Jätehuoltomääräyksistä päättää Savo-Pielisen jätelautakunta. Määräyksillä varmistetaan alueella toimiva jätehuolto, josta ei aiheudu ympäristö- tai terveyshaittoja sekä edistetään etusijajärjestyksen mukaista jätehuoltoa.

Jätehuoltomääräykset on vastikään uudistettu. Uudet määräykset ovat tulleet voimaan 1.4.2019. Määräysmuutoksilla vastataan tiukkeneviin kierrätystavoitteisiin ja edistetään jätehuollon toimivuutta. Merkittävin muutos on hyötyjätteiden erilliskeräysvelvoitteiden laajeneminen syksystä 2019 alkaen koskien muovipakkausten, lasipakkausten ja metallin keräystä. Biojätteen ja kartonkipakkausten keräysvelvoitetta tiukennettiin vuonna 2017. Samalla, kun keräysvelvoitteita on laajennettu ja määräyksiä osin tiukennettu, on toisaalta lisätty joustoja kiinteistöjen jätehuoltoon mm. jäteastioiden tyhjennyksiä koskien.

6. Jätepoliittinen ohjelma

Jätepoliittisessa ohjelmassa kunnat ovat määritelleet tavoitteet jätehuollon kehittämiseksi alueellaan. Koska jätehuollon toteutus on siirretty alueella 16 kunnan yhteiselle organisaatiolle, on myös jätehuoltopoliittikka määritelty kuntien yhteiseksi ohjelmaksi. Ohjelman ansiosta jätehuollon kehittäminen on alueella suunnitelmallista ja pitkäjänteistä.

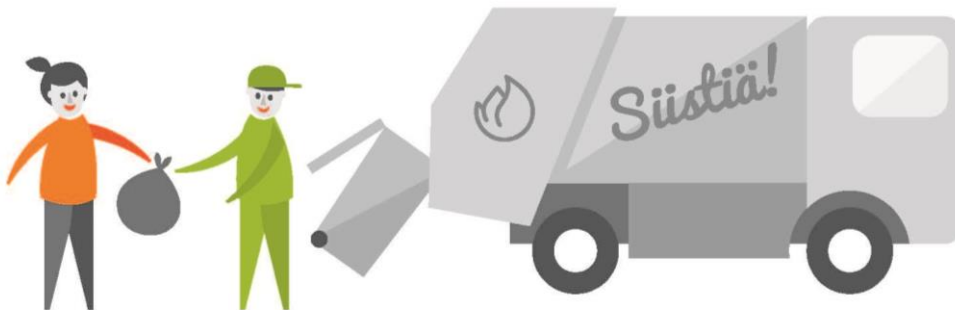
Jätepoliittinen ohjelma on kunnille tärkeä keino ohjata omistamaansa jäteyhtiötä. Ohjelmassa on asetettu tavoitteita ja toimenpiteitä myös jätelautakunnalle ja kunnille itselleen. Kuopion kaupunginvaltuusto on hyväksynyt muiden alueen kunnanvaltuustojen tavoin uusimman ohjelman vuonna 2017.

Jätepoliittisen ohjelman vision mukaisesti alueelle järjestetään asukkaiden tarpeita palveleva jätehuolto, jonka avulla edistetään kiertotaloutta ja ympäristönsuojelua. Ohjelmassa on asetettu toimenpiteitä, joilla tavoitellaan jätteen synnyn ehkäisyä, tuotteiden uudelleenkäytön ja hyödyntämisen laajentamista, ympäristövastuullista jätehuoltoa sekä entistä kattavampaa jätehuollon palveluverkostoa.

7. Jätehuollon palvelutaso ja palveluverkosto

Jätepoliittisen ohjelman pohjalta jätelautakunta on hyväksynyt kesällä 2018 jätehuollon palvelutason, jonka mukaisesti Jäte kukko järjestää jätehuoltopalvelut. Palvelutaso on määritelty jätteen kuljetus- ja vastaanottopalveluille sekä palveluneuvonnalle ja viestinnälle. Uuden palvelutason mukaisesti Jäte kukko ylläpitää kattavia jätehuoltopalveluja kuntalaisille ja panostaa sellaisiin palveluihin, joilla tehostetaan jätteen keräystä ja edistetään tuotteiden uudelleenkäyttöä ja kierrätystä.

Jäte kukko tarjoaa kiinteistöittäisiä jätteenkuljetuspalveluja sekajätteen lisäksi biojätteelle ja pakkausjätteille (kartonki-, lasi- ja muovipakkaukset sekä metalli). Uuden palvelutason mukaisesti kaikkia hyötyjätteitä, myös muovipakkauksia, kerätään syksystä 2019 lähtien erikseen kaikissa vähintään 300 asukkaan taajamissa ja taajamien välisillä keskeisillä reiteillä. Jäte kukko toimittaa kaikille lakisääteisille asiakkaille jäteastiat ja vaihtaa ne niiden rikkoutuessa uusiin. Jätteen urakoitsijat suorittavat noin 1,7 miljoonaa jäteastiatyhjennystä vuodessa.

Uutena jätteenkeräyksen muotona joillekin uusille asuinalueille, kuten Kuopion Savilahteen, järjestetään asuntoaluekohtainen jätteenkeräys eli korttelikeräys. Korttelikeräyksellä tarkoitetaan sitä, että Jäte kukko järjestää alueelle korttelikohtaisia tai usean korttelin yhteisiä jätteenkeräyspisteitä, joita alueen kiinteistöt käyttävät kiinteistökohtaisten jäteastioiden sijaan. Kun samaa jättepistettä käyttää useampi toimija, jäteautoliikenne ja siitä aiheutuvat päästöt vähenevät. Korttelikeräys mahdollistaa monipuolisen jättejakeiden keräyksen, sillä korttelikeräyksessä kerätään sekajätteen lisäksi kattavasti kaikki kierrätettävät hyötyjätteet. Mallissa on myös helppo toteuttaa kierrätykseen kannustavia kokeilu- ja tuoda älyratkaisuja pisteisiin, kun Jäte kukko toimii kaikkien jätteenkeräyspisteiden hallinnoijana.

Kiinteistöittaisen jätteenkeräyksen ja uuden korttelikeräyksen lisäksi Jätekkukko ylläpitää alueellisia jätteiden vastaanottoaikoja. Sekajätteelle on järjestetty koko toimialueelle aluekeräyspisteitä niiden kiinteistöjen käyttöön, jotka eivät käytä omaa jäteastiaa tai kiinteistöjen yhteistä jäteastiaa. Aluekeräyspisteistä osa on ympärivuotisia (noin 90 kpl) ja osa on käytössä vain kesäaikaan (noin 70 kpl). Aluekeräyspisteitä on sijoitettu erityisesti keskeisten kulkureittien varsille ja vapaa-ajan asuntojen sijaintialueille. Pisteiden rakenteita on vähitellen uudistettu ja keräyskapasiteetit tarkastellaan vuosittain. Paikoin esiintyvää ylitäyttöä ja väärinkäytöksistä aiheutuvaa roskaantumista on pyritty ehkäisemään lisäämällä aluekeräyspisteille kesäaikaan tyhjennyksiä myös viikonloppuihin ja tehostamalla siivoamista.

Hyötyjätteiden keräykseen Jätekkukko on järjestänyt Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n ekopisteverkostoa täydentäviä ekopisteitä, jotta verkosto palvelisi riittävästi asukkaita. Ekopiste järjestetään palvelutason mukaisesti kaikille vähintään 300 asukkaan asuinalueille, joilla on lähipalvelut. Lisäksi ekopisteitä järjestetään tarpeen mukaan sellaisille keskeisille asuinalueille, joilla on vähintään 500 asukasta, mutta ei lähipalveluja. Tällä hetkellä RINKI-ekopisteitä on alueella 74 kappaletta ja Jätekkukon järjestämiä ekopisteitä 17 kappaletta. Jätekkukko on uudistanut sille kuuluvien ekopisteiden rakenteita järjestämällä keräyspaikoille syväkeräyssäiliöitä.

Sellaisia jätteitä varten, jotka eivät kuulu kokonsa, määränsä tai laatuunsa vuoksi jäteastioihin tai ekopisteisiin, Jätekkukko on järjestänyt lajitteluasemaverkoston. Lajitteluasemilla vastaanotetaan mm. isokokoisia jätte-esineitä, sähkö- ja elektroniikkaromua sekä rakennus- ja purkujätettä. Lajitteluasemia on jokaisessa kunnassa ja suurimmissa kuntakeskuksissa, yhteensä 21 kappaletta koko alueella. Lajitteluasemilla kävi 113 500 asiakasta vuonna 2018. Jätekkukko on järjestänyt myös tempauksina pop up-lajitteluasemia ja kesäkaudella 2019 kokeiluna kiertävän lajitteluaseman Kuopion Maaningalla. Isojen jätte-esineiden keräystä tarjotaan lisäksi noutopalveluna (Noutokukko- ja Lavakukko-palvelut). Puutarhajätteiden vastaanottoa on Kuopiossa kehitetty niin, että kevästä 2019 alkaen kuntalaiset ovat voineet tuoda risuja ja puutarhajätteitä maksutta ilman aikarajoitusta jätekeskukselle.

Vaarallisten jätteiden keräys on järjestetty lajitteluasemille. Lisäksi Kuopion keskeisellä kaupunki-alueella palvelee vaarallisten jätteiden keräysauto, jonka keräysreittiä on laajennettu kesäksi 2019. Lääkejätteiden vastaanoton Jätekuukko on järjestänyt apteekkeihin.

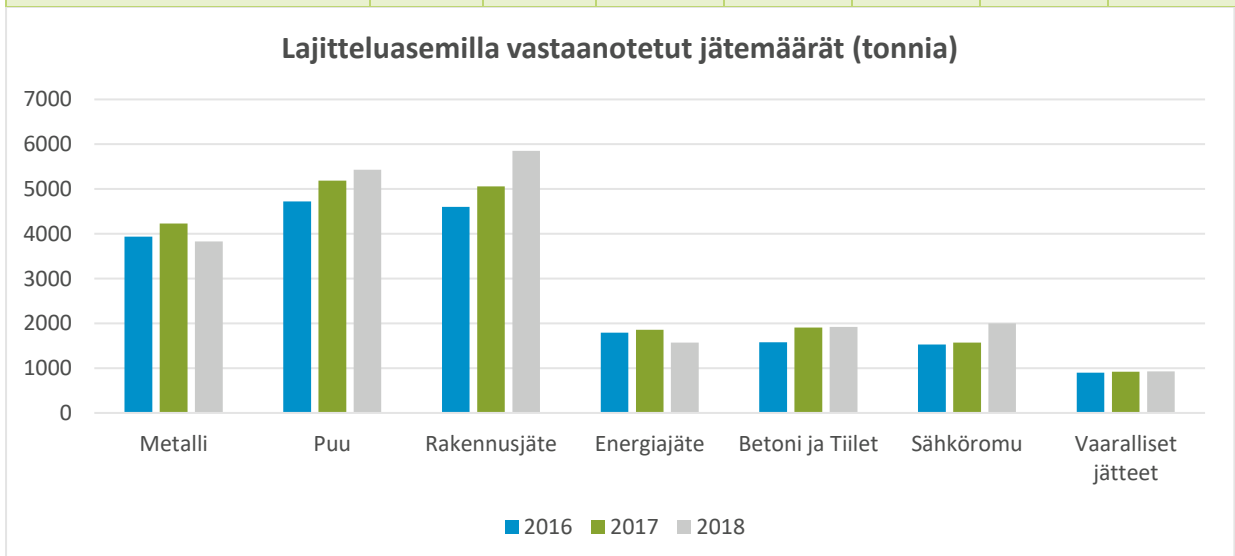
Jätekuukko on viime vuosina panostanut peruspalvelujen lisäksi vahvasti kotitalouksille suunnattujen lisäpalveluiden kehittämiseen. Uusina palveluina on otettu käyttöön mm. Kiertokuukko ja Pihakuukko. Kiertokuukko on lajitteluasemille järjestetty piste käyttökelpoisille tavaroille. Pisteeseen voi jättää tarpeettomat hyväkuntoiset tavarat ja sieltä saa myös ottaa niitä veloitusetta. Pihakuukko-palvelun alla myydään asukkaille kompostoreita ja tuotteita pihan viimeistelyyn.

8. Jättemäärät ja jätteiden käsittely

Jätekuukon alueella kunnallisessa jätehuoltojärjestelmässä kerätyn sekajätteen määrä on viime vuosina jonkin verran vähentynyt. Vastaanotetun biojätteen määrä on jonkin verran vaihdellut eri vuosina johtuen asiakkaiden muutoksista jätekeskusalueen yritysten kesken. Pakkausjätteiden määrät ovat pysyneet suurin piirtein samoina tai hieman laskeneet. Pakkausten keräysmääriin vaikuttaa se, että ne ovat siirtyneet tuottajavastuulle ja osin nämä jätteet menevät suoraan tuottajien vastaanottoon ilman, että ne kirjautuvat Jätekuukon keräämiin jättemääriin.

Jätekuukon vastaanottamien jätteiden määriä (tonnia)

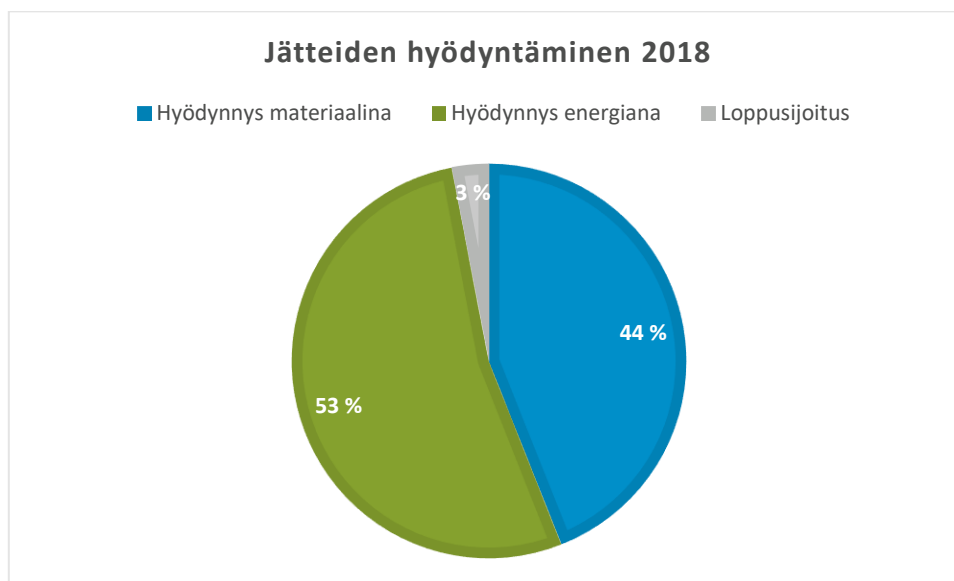
Jätelaji	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Sekajäte	44 480	43 680	42 630	43 500	44 370	41 561	41 166
Biojäte	6 989	7 019	7 987	7 743	7 502	7 243	7 684
Pahvi- ja kartonkipakkaukset	2 740	2 600	2 450	2 530	2 420	2 400	2 594
Lasipakkaukset	490	530	570	580	400	290	212
Pienmetalli	340	320	370	400	260	362	243
Metalliroму	2 660	2 410	2 990	2 850	3 670	4 203	5 315
Muovipakkaukset						53	284
Vaaralliset jätteet	1 230	1 510	1 360	1 390	1 210	1 073	938
Sähköromu	1 700	1 260	1 690	1 730	1 460	1 570	1 985

Sekajäte hyödynnetään nykyään kattavasti energiana ja toimitetaan pääosin koko Jättekukon toiminta-alueelta Leppäviralla sijaitsevaan Riikinvoiman ekovoimalaitokseen. Tämän lisäksi poltettavaa jätettä on toimitettu myös Tammervoima Oy:lle, Vantaan Energia Oy:lle ja Westenergy Oy Ab:lle. Sekajätteestä ja rakennusjätteestä jalostettua jätepolttoainetta on toimitettu myös muihin polttolaitoksiin.

Biojäte käsitellään Kuopion jätekeskuksen alueella sijaitsevassa Gasum Oy:n biokaasulaitoksessa, jossa biojätteestä tuotetaan biokaasua ja lannoitevalmisteita. Vaarallinen jäte toimitetaan Fortum Oyj:n käsiteltäväksi Riihimäelle. Tuottajavastuulle kuuluvat pakkausjätteet toimitetaan tuottajien järjestämiin terminaaleihin, josta tuottajat huolehtivat ne edelleen hyödynnettäväksi materiaalina toimialueen ulkopuolelle (esim. muovipakkaukset Riihimäelle Fortum Oyj:n muovinjalostamoon).

Jätteistä valtaosa hyödynnetään. Jättekukon keräämistä jätteistä 44 % kierrätetään materiaalina ja 53 % hyödynnetään energiana. Loppusijoitettavan jätteen osuus on nykyään vain 3 % kaikesta Jättekukon vastaanottamasta jätteestä.

9. Palveluneuvonta, viestintä ja valistus

Jättekukon asiakaspalvelusta on tehty monikanavaista, jolloin asiakas itse voi valita, millä tavoin hän jätehuoltoasiansa hoitaa. Asiakas voi olla yhteydessä asiakaspalveluun puhelimitse, sähköpostitse, chatin välityksellä tai sosiaalisen median kautta. Jättekukon sähköinen asiointipalvelu (Omakukko) mahdollistaa sen, että asiakas voi hoitaa jätehuoltoasioitaan verkossa ilman aikarajoitetta. Myös Savo-Pielisen jätelautakunnalla on käytössään sähköinen asiointi perinteisten asiointikanavien lisäksi.

Jättekukon verkkosivuilla on kattavasti tietoa jätehuollon järjestämisestä ja lajittelusta, kun taas jätelautakunnan verkkosivuilla on tietoa määräyksistä, taksasta, palvelutasosta ja muista jätehuollon viranomaisasioista. Jättekukolta saa maksutta oppaita ja esitteitä jätehuollosta. Jättekukko on aktiivinen myös sosiaalisessa mediassa ja julkaisee varsinkin kesäaikaan runsaasti videoita edesauttamaan jätehuollon sujuvuutta. Vuonna 2019 on neuvonnassa painotettu erityisesti vaarallisen jätteen lajittelun merkitystä, mikä tukee keräysautokokeilua kesällä 2019. Tämä vuosi on valtakunnallisesti vaarallisen jätteen teemavuosi.

Jätekukko näkyy ja kuuluu osakaskunnissa osallistamalla erilaisiin tilaisuuksiin ja yleisötapahtumiin. Lisäksi ympäristökouluttajat valistavat koululaisia lajittelu- ja kierrätysasioissa. Jätekukko valitsee vuosittain toimialueeltaan kuusi kummikoulua, ja kummikouluohjelman mukaisesti koulut saavat lukuvuoden aikana tarvitsemansa eväät kestävän kehityksen edistämiseksi. Kummikouluista puolet on Kuopiosta. Koulujen lisäksi valistusta suunnataan päiväkodeille.

Taloyhtiöille on tarjolla mm. jätekatosneuvontaa, jolla pyritään vastaamaan ahtaiden jätekatosten tuomaan haasteeseen. Erilliskerättävien jätejakeiden määrä on tasaisesti kasvanut jätehuolto-määräysten muuttuessa, jolloin taloyhtiöissä joudutaan tekemään uudelleenjärjestelyjä jäteastioiden osalta. Yhteistyö isännöitsijöiden kanssa on tiivistä, mikä osaltaan edistää jätehuollon sujuvuutta.

Jätekukko jakaa jokaiseen toimialueensa kotitalouteen sekä kesäasukkaille vuosittain sekä Yhteinen Juttu -asiakaslehden että vuosikalenterin. Molemmissa on mukana aina ajantasaiset lajitteluohjeet, sekä muuta ajankohtaista tietoa jätehuollosta. Biojätteen erilliskeräykseen kuuluvilla kotitalouksilla on vuosittain mahdollisuus tilata Jätekukolta maksutta biopusseja lajittelun tueksi.

10. Jätetaksa ja -maksut

Jätetaksassa määritellään maksut kunnallisista jätehuoltopalveluista. Jätelain mukaisesti kaikki jätehuollon järjestämisen kustannukset on katettava jätemaksuilla. Taksan hyväksyy Savo-Pielisen jätelautakunta, jolle Jätekukko antaa tarvittavat tiedot jätehuollon kustannuksista jätetaksan valmistelua varten. Jätehuollossa kustannuksia aiheuttavat mm. jätteiden keräys ja kuljetus, alueellisten vastaanottoapaikkojen järjestäminen, jätteiden käsittely sekä asiakaspalvelu, neuvonta ja viestintä. Jättemaksuilla katetaan myös jätehuollon viranomaistehtävien hoito eli Savo-Pielisen jätelautakunnan kustannukset kokonaisuudessaan.

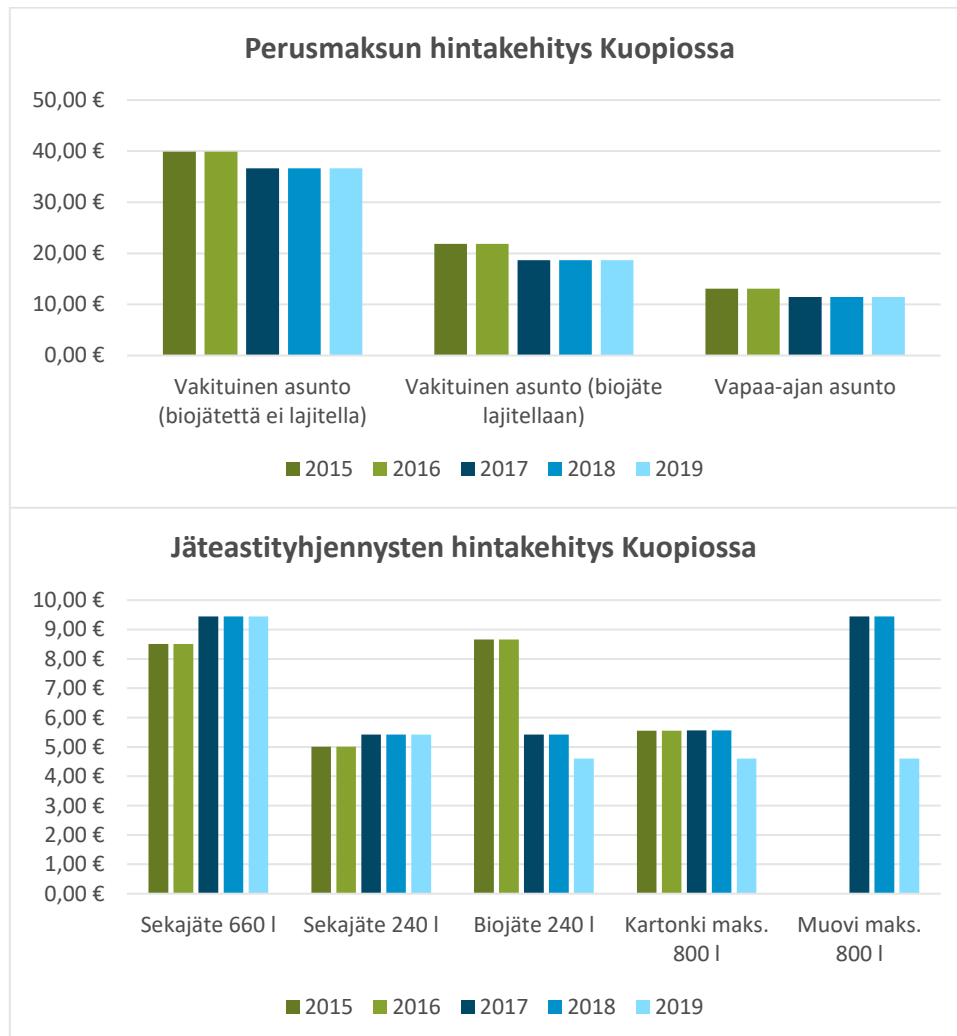
Kotitalouksien jätemaksu on jaettu kahteen osaan, huoneistokohtaiseen vuosittaiseen perusmaksuun ja järjestetyn jätehuollon maksuun. Perusmaksulla katetaan jätehuollon viranomaistehtävien hoito, jäteneuvonta, viestintä ja valistus sekä kaikkien kotitalouksien käytössä oleva palveluverkosto (lajitteluasemien infra, vaarallisten jätteiden keräys sekä Jättekukon ekopisteet). Järjestetyn jätehuollon maksulla katetaan seka- ja hyötyjätteiden kuljetuksen ja käsittelyn sekä asiakaspalvelun, toimitilojen, tietojärjestelmien, hallinnon ym. kustannukset.

Sekajätteen ja biojätteen osalta jätemaksuilla katetaan sekä kuljetus- että käsittelykustannukset. Pakkausjätteiden (lasipakkaukset, kartonkipakkaukset ja muovipakkaukset) osalta jätemaksuilla katettavia kustannuksia aiheuttaa vain keräys- ja kuljetus. Sen sijaan jätteiden käsittelykustannuksista vastaavat pakkausten tuottajat. Jätteiden käsittely ml. kierrätys tuottaa pääsääntöisesti aina enemmän kuluja kuin tuottoja, poikkeuksena on lähinnä metalli.

Jätetaksaa on viime vuosina kehitetty siten, että taksasta on tullut yhä kannustavampi, yhtenäisempi ja läpinäkyvämpi. Kannustavuutta on lisätty siten, että kierrätettävien hyötyjätteiden keräys- ja kuljetuskustannuksia kompensoidaan osin sekajätteestä saatavilla maksuilla. Yhtenäisyyttä on lisätty poistamalla eri kuntien hintaeroja niin, että jätemaksut ovat suurilta osin samat koko toiminta-alueella. Jäteastian tyhjennysmaksuissa on vielä kaksi hinta-aluetta (1. alueena Kuopio, Siilinjärvi ja Pieksämäki sekä 2. alueena muut kunnat). Tämä on katsottu perustelluksi ottaen huomioon alueelliset kuljetuskustannusten erot.

Hintojen kehitys on ollut viime vuosina jätehuollossa maltillista. Kunnan vastuulle kuuluvan jätehuollon eli kotitalouksien sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan jätehuollon maksut ovat nousseet vain vähän. Yritysten jätehuolto on siirtynyt lakimuutosten myötä pois kuntien vastuulta eikä yhtiö voi sidosryhmäasemansa vuoksi niitä juuri yrityksille enää tarjota. Yritysten jätemaksut ovatkin nousseet tarjonnan puutteen ja lisääntyneen hyötykäytön johdosta.

Kuopiossa asuinkiinteistöjen jätemaksut ovat kiinteistöliiton Indeksitalo-vertailussa valtakunnallista keskitasoa alemmat. Valtakunnallinen keskiarvo jätehuoltokustannuksille on 0,17 €/m²/kk, ja Kuopiossa on päästy lukuun 0,15 €/m²/kk. Kuopio on pärjännyt vertailussa hyvin aiemminkin; nykyluvussa on oltu jo vuodesta 2015 alkaen.

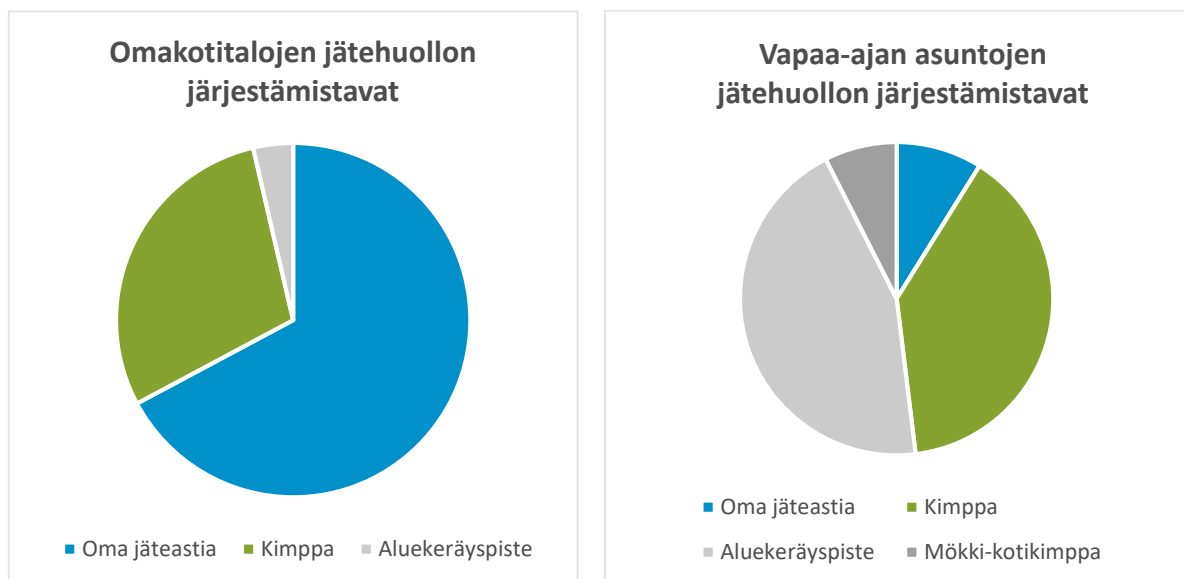
Vuoden 2019 jätetaksa on siitä poikkeuksellinen, että hintoja pystyttiin laskemaan. Hintojen alentamisen mahdollistivat Jättekukon onnistunut jätteenpolttolaitoshankinta (Riikinvoima) sekä hyvin hoidetut jätteenkuljetusten kilpailutukset. Hintojen alentaminen kohdistettiin hyötyjätteiden tyhjennyshintoihin. Muovipakkausastioiden tyhjennyshinta laski yli 50 % ja myös biojäte- ja kartonkiastioiden tyhjennyshinnat laskivat hinta-alueesta riippuen 15-29 %. Lasipakkaus- ja metalliastioiden tyhjennys säilyi maksuttomana kunnan jätehuoltovastuulle kuuluvilla kiinteistöillä. Sekajäteastioiden tyhjennysmaksut sekä perusmaksut säilyivät ennallaan.

Jäteverolla on tällä hetkellä jätetaksan kannalta hyvin vähäinen merkitys. Jäteveroa maksetaan ainoastaan loppusijoitettavasta jätteestä (3 % kaikesta Jättekukon vastaanottamasta jätteestä). Jäteveron määrä on ollut ennakoitavissa, eikä sen tulkinnasta ole aiheutunut viime vuosina mitään ongelmia. Uusi hallitus on ohjelmassaan esittänyt jäteveroa jätteiden energiahyödyntämiselle. Sen suuruudesta tai käyttöönnotosta ei ole vielä tehty päätöksiä.

11. Asukkaiden jätehuollon järjestäminen ja seuranta

Kerros- ja rivitalokiinteistöt järjestävät jätehuoltonsa pääosin kiinteistökohtaisilla jäteastioilla. Jonkin verran käytössä on myös kiinteistöjen yhteisiä jäteastioita eli kimppoja. Kaikilta kerros- ja rivitalokiinteistöiltä kerätään sekajätettä. Kerros- ja rivitalohuoneistoista 99,5 % on biojätteen ja kartonkipakkausten erilliskeräyksen piirissä. Lasipakkausten ja metallin erilliskeräys kattaa lähes 94 % näistä huoneistoista. Muovipakkausten erilliskeräystä ei ole vielä koko toimialueella, mutta Kuopion keskeisellä kaupunkialueella, jossa keräys on alkanut vuonna 2017, jo 85 % kerros- ja rivitalohuoneistoista on muovipakkausten keräyksen piirissä.

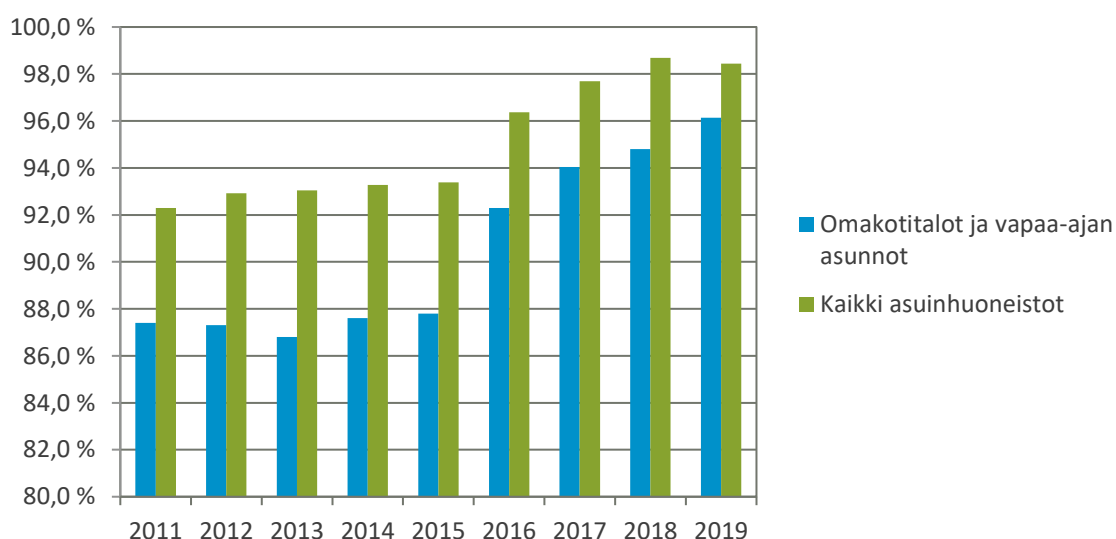
Omakotitaloille ja vapaa-ajan asunnoille jätehuolto voidaan järjestää kolmella eri tavalla: omalla jäteastialla, kiinteistöjen yhteisellä jäteastialla (kimppa) tai aluekeräyspisteen kautta. Omakotitaloista suurin osa on järjestänyt jätehuollon kiinteistökohtaisella jäteastialla tai kimpan kautta. Vapaa-ajan kiinteistöistä taas suurin osa käyttää Jättekukon järjestämiä aluekeräyspisteitä, minkä lisäksi kimppa on suosittu jätehuollon järjestämistapa.

Kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään liittyminen on lakisääteinen velvoite, jonka toteutumista jätelautakunta seuraa jatkuvasti ja suunnitelmallisesti. Kiinteistöjen omistusmuutosten myötä tehtävän liittymisvelvollisuuden seurannan lisäksi tehdään vaihteittain rakennusrekisterin ja jätehuollon asiakasrekisterin vertailua. Kartoituksen perusteella päivitetään jätehuollon asiakasrekisteriä ja kehoitetaan jätehuollon piiriin niitä asuin- ja vapaa-ajan rakennuksia, joiden tietoja ei rekisterissä vielä ole. Ne kiinteistöt, joiden haltijat eivät ilmoita liittymisestä, liitetään aluekeräyspisteiden käyttäjiksi.

Liittymisaste järjestettyyn jätehuoltoon on noussut koko ajan jätelautakunnan perustamisesta lähtien. Vuoden 2019 alussa kaikista niistä omakotitaloista ja vapaa-ajan asunnoista, joita jätelain mukainen liittymisvelvoite järjestettyyn jätehuoltoon koskee, oli jätehuollon piirissä tilastojen mukaan 96,1 %. Kun otetaan huomioon kaikki asuinhuoneistot (pientalojen lisäksi rivi- ja kerrostalohuoneistot) sekä vapaa-ajan asunnot, liittymisaste järjestettyyn jätehuoltoon oli 98,4 %.

Kiinteistöjen liittymisaste järjestettyyn jätehuoltoon vuosina 2011-2019

Jätelautakunta seuraa myös kiinteistöjen jätevesilietteiden jätehuoltoa eli sitä, että kiinteistöjen jätevesijärjestelmissä syntyvät lietteet tyhjennetään säännöllisesti ja toimitetaan asianmukaiseen vastaanottoon taikka käsitellään omatoimisesti säännösten mukaisesti. Tätä seuranta on vasta aloitettu yhdellä kohdealueella. Seurannassa tehdään yhteistyötä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa.

Jätehuollon valvonta kuuluu jätehuoltoviranomaisen sijasta ympäristönsuojeluviranomaisille. Ympäristönsuojeluviranomaiset voivat puuttua jätteiden epäasianmukaiseen käsittelyyn, kuten jätteiden polttoon tai laittomiin kaatopaikoihin.

12. Yhteistyön toteuttaminen sidosryhmien kanssa

Savo-Pielisen jätelautakunta ja Jätekuukko tekevät tiivistä yhteistyötä alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa. Kaikki alueen kunnat ovat nimenneet edustajansa teknisestä toimesta ja ympäristönsuojelutoimesta jätehuollon neuvottelukuntaan, joka toimii ajankohtaisten asioiden keskustelufoorumina. Kuntien kanssa on säännöllisesti työryhmätyöskentelyä ja parin vuoden välein

käydään seuduittain aluepalaverit, joihin kuntien jätehuollon yhteyshenkilöt sekä jätehuoltoviranomaisen ja Jätekuukon edustajat osallistuvat. Kuntien jätehuollon yhteyshenkilöille tiedotetaan ajankohtaisista asioista ja yhteiseen käyttöön on laadittu sähköinen tietoaalusta.

Koko Itä-Suomessa ja Kainuussa Riikinvoima Oy:n osakasyhtiöiden ja jätehuoltoviranomaisten kesken käydään säännöllisesti läpi käytäntöjä ja vaihdetaan tietoa. Naapurialueiden jäteyhtiöiden kanssa tehdään myös hankintayhteistyötä. Jätekuukko on lisäksi mukana Itä-Suomen jäteneuvonnan yhteistyössä, jossa laaditaan neuvontamateriaalia yhdessä Puhas Oy:n, Ylä-Savon Jätehuolto Oy:n, Metsäsairila Oy:n ja Ekokymppin kanssa. Myös tuottajavastuu-yhteisöjen ja Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n kanssa tavataan säännöllisesti.

13. Resurssiviisauden edistäminen

Jätepoliittinen ohjelma ja Kuopion kaupungin resurssiviisausohjelma tukevat toisiaan ja niiden tavoitteet liittyen jätteen synnyn ehkäisyyn, tuotteiden uudelleenkäyttöön ja kierrätykseen ovat samansuuntaisia. Ensisijaisesti Jätekuukon ja Savo-Pielisen jätelautakunnan toimintaa ohjaa toimialueen kuntien yhteisesti hyväksymä jätepoliittinen ohjelma, mutta toiminnassa otetaan huomioon myös Kuopion kaupungin resurssiviisausohjelman tavoitteet.

Resurssiviisaan energiantuotannon ja -kulutuksen edistämiseksi Jätekuukko on ottanut käyttöön uusiutuvia energiaratkaisuja asentamalla jätekeskukselle vuonna 2018 toimistorakennuksen katolle aurinkopaneelit (10 kWp) ja vuonna 2019 maahan asennetut aurinkopaneelit (100 kWp), joilla tuotetaan n. 100 MWh sähköä vuodessa korvaten noin 10 % kokonaisostosähköstä. Jätekeskuksella on alettu puhdistaa kaatopaikkakaasua, mikä mahdollistaa sen hyödyntämisen kaukolämmön tuotannossa. Kuopion keskeisen alueen jätteenkuljetuksessa siirrytään käyttämään biokaasukalustoa vuoden 2020 alkupuolella.

Jätekuukko on mukana kiertotaloudessa edistämällä tavaran ja materiaalin kiertoa niin omassa toiminnassaan kuin mahdollistajana. Jätteiden keräystä ja käsittelyprosesseja sekä yhtiön toimintatapoja kehitetään jatkuvasti siten, että materiaalin kierrätys ja muu hyötykäyttö lisääntyvät. Kierrätettävien hyötyjätteiden eli biojätteen, kartonki-, muovi- ja lasipakkausten sekä metallin keräys on viime vuosina jatkuvasti laajentunut ja jätteiden hyötykäytön osuus käsittelyssä noussut. Lisäksi viime vuosina on saatu aiempaa tehokkaammin hyötykäyttöön uusia jätelajeja (esim. kipsi, kattohuopa, värillinen ja kirkas kalvomuovi, rakennusjätteestä erotettu muovi, käytöstä poistetut jätteastiat sekä kannot).

Jätekuukko on myynyt omaa käyttökelpoista kalustoa, kuten jätekatoksia ja siirtolavoja, uudelleen käyttöön. Betoni- ja asfalttimursketta sekä tuhkaa on hyödynnetty maarakentamisessa niin Jätekuukon omissa rakentamishankkeissa kuin Kuopion kaupungin teiden ja kulkuväylien rakenteissa. Uusiomateriaalien hyödyntämistä tulisi merkittävästi lisätä kaupungin teiden, kenttäalueiden sekä kulkuväylien rakenteissa. Toimijat voisivat perustaa hyötykäyttöryhmän, jotta uusiomateriaalien käyttöä saataisiin lisättyä. Murskeiden hyödyntäminen säästää luonnonvaroja ja pienentää hiilijalanjälkeä.

Jätteen synnyn ehkäisyyn, kuten ruokahävikin vähentämiseen, panostetaan erityisesti valistuksen ja neuvonnan keinoin. Jätekuukko tuottaa myös kuva- ja videomateriaalia, joiden tarkoitus on kannustaa jätteen synnyn ehkäisyyn. Jätekuukko on mukana vuosittaisen koululaisille suunnatun Hävikkiviikon järjestämisessä yhdessä Servican, Savonian ja Kuopion kaupungin kanssa. Lisäksi koulujen keittiöitä on opastettu ruokahävikin vähentämiseen ja biojätteen lajitteluun.

Resurssiviisautusohjelman toimenpidetavoitteet, jotka on vastuutettu kokonaan tai osittain Jätekukolle vuosiksi 2018-2020	Jätekukon tilannekatsaus tämänhetkisestä tilanteesta
Kehitetään jätekeskuksen aluetta entistä houkuttelevammaksi kiertotalouskyläksi.	Jätekeskuksella on monipuolista jätteen käsittely- ja hyödyntämistoimintaa. Alueella toimivat Jätekukon ja sen urakoitsijoiden lisäksi seuraavat tahot: Gasum Oy, Fortum Waste Solutions Oy, Metallivälitys Räsänen Oy, Kekkilä Oy, L&T Biowatti Oy, Kuusakoski Oy ja Kuopion kaupunki.
Käynnistetään kierrätyspuiden materiaalihanke, jonka avulla nostetaan kierrätyspuun hyötykäyttöaste vähintään 20 prosenttiin. Hyödyntämiskelvottomalle puumateriaalille etsitään hyödyntämismahdollisuuksia myös energiana, esim. rinnakkaispolttokattila.	Jätekukko on aloittanut kuormalavojen erottelemisen saapuvista puujätteistä. Kuormalavat toimitetaan uusiokäyttöön. Kuopion Energian kanssa tehdään yhteistyötä kierrätyspuun energiahyödyntämisessä ja tuhkien hyödyntämisestä maarakentamisessa. Kuopion kaupunki on siirtänyt Jätekukolle kantojen hyödyntämisen. Aikaisemmin kantoja toimitettiin pintamaiden mukana maankaatopaikalle. Nykyisin Jätekukko puhdistaa ja murskaa kannot sekä toimittaa kannot energiahyötykäyttöön
Selvitetään virtuaalisen materiaalipankin toimintamalleja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Valtakunnallinen Materiaalitori otettiin koekäyttöön keväällä 2019. Jätekukko on mukana pilotoimassa palvelun käyttöä. Materiaalitorin kautta eri toimijoiden on mahdollista löytää jätteelleen ympäristöystävällisin ja fiksuin käsittelytapa ja -paikka.
Selvitetään ja tehdään toimintamalli purkubetonin ja -tiilen sekä pintamaiden hyödyntämiselle paikallisesti.	Yksittäisiä kohteita on toteutettu. Betoni- ja asfalttimursketta sekä tuhkaa on hyödynnetty maarakentamisessa Jätekukon omissa rakentamishankkeissa sekä Kuopion kaupungin teiden ja kulkuväylien rakenteissa. Esimerkiksi livon lenkin pohjarakenteissa on käytetty betonimursketta.
Asukkaille ja yrityksille viestitään uusin tavoin kierrätyksen merkityksestä ja jätteiden synnyn ehkäisystä, kuten mobiilisovellukset ja pelit. Selvitetään käyttäjälähtöisesti keinoja jätteiden lajittelun helpottamiseksi.	Jätekukon Chat-palvelu on otettu käyttöön laajoin aukioloajoin. Ketun Kierrätys -mobiilipeli on kehitetty, jatkokehitystä tehdään Kuopion kaupungin ja Jätekukon hankkeessa v.2019. Pelin kehitys sai rahoitusta ympäristöministeriön Kestävä Kaupunki -hankkeelta, ja pelistä on tarkoitus kehittää versio ala- ja yläkoulujen käyttöön.

	Uusia ratkaisuja lajitteluun etsitään ja kokeillaan (esimerkiksi biopussijakelun uudistaminen ja tyhjennettävä kompostori -pilotti).
Varmistetaan jätehuollon tilavarausten riittävyys ja lajittelumahdollisuuksien sujuvuus uusissa kiinteistöissä ohjeistamalla rakennuslupien yhteydessä.	Jätekuukolla on neuvontamateriaalia nettisivuilla, minkä lisäksi Jätekuukko antaa jätekatonsuunnitelmia taloyhtiöille.
Kehitetään koulujen ympäristökasvatusta ja tuetaan kummikoulutoiminnan kautta koulujen kestävä kehityksen työtä.	Kummikoulu-toiminta on käynnissä ja ensi lukukauden kummikoulut on valittu.
Mahdollistetaan aluevarauksissa korttelikohtaiset lajittelupisteet ja markkinoidaan niitä.	Aluevarausten osalta vastuu on kaupungilla. Jätekuukko toteuttaa sovitusti korttelikeräystä, ensimmäisenä kohdealueena Kuopiossa on Savilahti.

14. Toiminnan kokonaistuloksellisuus

14.1. JÄTEKUKON ONNISTUMISET JA TOIMINNAN KEHITTÄMISKOHEET

Jätekuukon tarjoamien kattavien jätteiden keräys-, kuljetus- ja käsittelypalvelujen ansiosta jätteen kierrätysaste on Kuopiossa valtakunnallisesti korkea. Suomen Ympäristökeskuksen tekemien laskelmien mukaan jätteen kierrätysaste on alueella 61 %, kun otetaan huomioon myös kotikompostointi ja puutarhajätteen käsittely. Kaikesta Jätekuukon vastaanottamasta jätteestä hyödynnetään tällä hetkellä 97 %. Kun loppusijoitetun jätteen määrä on voimakkaasti vähentynyt, ovat jätekeskuksen aiheuttamat haitat samalla merkittävästi vähentyneet.

Jätteen energiahyötykäytölle on löydetty onnistunut vaihtoehto, kun sekajäte saadaan ohjattua Itä-Suomessa Leppävirralle Riikinvoiman ekovoimalaitokseen, joka on lähtenyt toimimaan hyvin. Jätteenkuljetukset on kilpailutettu siten, että jäteastioiden tyhjennyskannat on saatu pysymään kohtuullisina ja jätteenkuljetusten päästöt on minimoituärkevin reitityksin. Muun muassa näistä syistä yhtiön talous on vakaalla pohjalla.

Seka- ja hyötyjätteiden keräyksen sekä alueellisten vastaanottoaikojen lisäksi Jätekuukko on onnistuneesti ottanut käyttöön uusia, asiakkaiden arkea helpottavia jätehuolto- ja palveluita. Näitä ovat esimerkiksi tuotteiden uudelleenkäyttöä edistävä Kiertokukko, isojen jätteiden noutopalvelu Noutokukko, suurien jätemäärien Lavakukko sekä peräkärryvuokrauspalvelu Kärrykukko. Tulevina vuosina kehitettävää on erityisesti pientaloille tarjottavissa hyötyjätteiden keräyspalveluissa.

Jätekuukon asiakastyytyväisyys on korkealla tasolla, ja Jätekuukko pärjää hyvin myös valtakunnallisessa vertailussa. Esimerkiksi FCG:n tekemässä Yhdyskuntateknisten palvelujen kyselytutkimuksessa Kuopio oli sijalla 8 ja jätehuollon osalta tulos oli keskiarvoa parempi. Tyytyväisyydessä järjestettyyn jätteenkuljetukseen kuopiolaiset olivat tässä tutkimuksessa ensimmäisellä sijalla. Myös Jätekuukon itse teettämässä kyselytutkimuksissa asiakastyytyväisyys on ollut hyvä; erityisesti on oltu tyytyväisiä jätteenkuljettajan työhön, tyhjennysaikataulujen pitävyyteen sekä lajitteluasemapalveluihin.

Jätekukon sisäisen toiminnan onnistumisina voidaan mainita taloushallinnon uudelleenjärjestäminen, joka on tuonut hallittavuutta ja selkeyttä toimintaan. Jätekukko on ulkoistanut kirjanpitoonsa Monetra Pohjois-Savo Oy:lle. Laskutuksen, myyntireskontran ja perinnän Jätekukolle hoitaa Ropo Capital Oy. Sisäistä laskentaa on saatu parannettua.

Henkilöstön työtyytyväisyys on hyvällä tasolla ja suuntaus on hyvä, myös sairauspoissaolot ovat kehittyneet hyvään suuntaan. Jätekukko on ottanut onnistuneesti toimintansa tueksi käyttöön PowerBI-raportoinnin, joka toimii paitsi työkaluna päivittäisissä tehtävissä, myös helpottaa toiminnan suunnittelua.

Jätekukon sisäisen toiminnan osalta kehitettävää löytyy edelleen tietojärjestelmissä, palvelutoimintojen edistyskellisyydessä ja jatkokehittämisessä, sähköisessä tiedonsiirrossa sekä prosessijohtamisessa. Kehitystyössä tehdään joiltakin osin yhteistyötä muiden Suomen jätelaitosten kanssa.

14.2. SAVO-PIELISEN JÄTELAUTAKUNNAN ONNISTUMISET JA TOIMINNAN KEHITTÄMISKOHEET

Savo-Pielisen jätelautakunnan perustamisen jälkeen jätehuolto on kunnissa yhtenäistynyt ja viranomaispäätöksenteko on yhdenvertaista koko alueen asukkaita koskien. Alueen jätehuollon kehittämisen tavoitteet on saatu aiempaa selkeämmin määriteltyä, ja alueen jätepoliittinen ohjelma ja palvelutaso on huomioitu valtakunnallisesti. Jätehuoltomääräyksiä ja taksaa on saatu kehitettyä siten, että ne ovat edistäneet aidosti jätelain tavoitteiden mukaisesti jätteiden kierrätystä.

Yksi merkittävin jätelautakunnan onnistuminen on se, että kiinteistöjen jätehuollon seuranta on suunnitelmallista ja jatkuvaa, minkä ansiosta kiinteistöjen liittymisaste järjestettyyn jätehuoltoon on kasvanut koko ajan ja on korkealla tasolla. Seurannan edelleen tehostamiseksi jätehuollon asiakasrekisterissä olevien asiakkaiden tietojen päivittäminen vaatii kehittämistyötä yhteistyössä Jätekukon kanssa. Erityisesti kehittämistä ja työpanosta tulee vaatimaan jätevesilietteiden jätehuoltoa koskevien tietojen saaminen rekisteriin sekä näiden jätteiden jätehuollon seuranta.

Jätehuollon viranomaispalvelujen toiminnasta on laadittu toimintakäsikirjat ja toimintaa kehitetään Kuopion kaupungilla käytössä olevan CAF-laadunhallintamallin avulla. Sisäisen toiminnan uudistamista on tehty mm. keventämällä viranomaismenettelyjä sekä kehittämällä sähköistä asiointia ja hakemusten käsittelyä. Yksikön henkilöstön osallistumista toiminnan ja talouden suunnitteluun on lisätty, ja työhyvinvointiin on panostettu työhyvinvointisuunnitelman mukaisesti.

Jätehuollon viranomaispalvelujen toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan Kuopion kaupungin ohjeiden mukaisesti, ja sisäinen valvonta on osa kaupunkiympäristön palvelualueen valvontaa. Jätelautakunnan asettamat tavoitteet on vuosittain pääosin saavutettu ja talous on toteutunut talousarviossa ja käyttösuunnitelmassa asetetuissa raameissa. Kuopion kaupungille jätehuollon viranomaispalvelujen nettotulos on aina nolla, sillä kustannukset katetaan jätemaksuilla ja laskutetaan kokonaisuudessaan Jätekukolta.

15. Lisätietoa

- Kunnalliset jätehuoltomääräykset: www.jatelautakunta.fi/maaraykset
- Jätepoliittinen ohjelma:
<https://www.jatelautakunta.fi/userfiles/file/Jatepoliittinenohjelmavuoteen2022.pdf>
- Jätehuollon palvelutaso: <https://www.jatelautakunta.fi/userfiles/file/Palvelutaso.pdf>
- Jätetaksat: www.jatelautakunta.fi/taksat
- Jättekukon vuoden 2018 toiminnan ja taloudellisten tunnuslukujen kuvaus:
<https://vuosikertomus.jatekukko.fi/2018/hallituksen-toimintakertomus-ja-tilinpaatos.html>
- Savo-Pielisen jätelautakunnan vuoden 2018 toiminnan ja talouden yhteenveto:
<http://publish.kuopio.fi/kokous/2019532718-9-1.PDF>
- Kotitalousjätteen määrä ja kierrätysaste:
<http://www.materiaalikiertoon.fi/fi-FI/Seuranta/Kotalousjatteet>
- Kiinteistöliiton indeksitalovertailu 2018:
<https://www.kiinteistoliitto.fi/media/3074/indeksitalo2018graafit.pdf>